

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2016 m. kovo 17 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Apmokestinimas — Pridėtinės vertės mokestis — Direktyva 2006/112/EB — 135 straipsnio 1 dalies a punktas — Neapmokestinimas draudimo srityje — Sąvokos „draudimo“ sandoriai ir „su jais susijusios paslaugos, kurias teikia draudimo brokeriai ir draudimo agentai“ — Žalos reguliavimo paslaugos, suteiktos draudiko vardu ir jo naudai“

Byloje C-40/15

dėl *Naczelny Sąd Administracyjny* (Vyriausiasis administracinis teismas, Lenkija) 2014 m. lapkričio 19 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2015 m. vasario 2 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Minister Finansów

prieš

Aspiro SA (anksčiau – *BRE Ubezpieczenia sp. z o.o.*)

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkė R. Silva de Lapuerta, teisėjai A. Arabadjiev, J.-C. Bonichot, C. G. Fernlund (pranešėjas) ir S. Rodin,

generalinė advokatė J. Kokott,

posėdžio sekretorius K. Malacek, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2015 m. gruodžio 2 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Minister Finansów*, atstovaujamo B. Rogowska-Rajda, J. Kaute ir M. Lubiński,
- *Aspiro SA*, atstovaujamos mokesčių patarėjų M. Szafarowska, T. Michalik ir M. Spsychalski,
- Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna ir K. Maćkowska,
- Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos L. Christie ir S. Brandon, padedamų baristerio E. Mitrophanous,
- Europos Komisijos, atstovaujamos L. Lozano Palacios ir M. Owsiany-Hornung,

* Proceso kalba: lenkų.

susipažinęs su 2015 m. gruodžio 23 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, p. 1, toliau – PVM direktyva) 135 straipsnio 1 dalies a punkto išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Minister Finansów* (finansų ministras) ir *Oil Trading Poland sp. z o.o.* (toliau – *Aspiro*) ginčą dėl individualaus mokesčių išaiškinimo, susijusio su neapmokestinimu pridėtinės vertės mokesčiu (toliau – PVM).

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 PVM direktyvos 135 straipsnio 1 dalies a punkte nustatyta:
„Sandoriai, kurių valstybės narės neapmokestina PVM:
„a) draudimo ir perdraudimo sandoriai, įskaitant su jais susijusias paslaugas, kurias teikia draudimo brokeriai ir draudimo agentai“.
- 4 Šis 135 straipsnio 1 dalies a punktas atitinka 1977 m. gegužės 17 d. Šeštosios Tarybos direktyvos 77/388/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo – Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema: vienodas vertinimo pagrindas (OL L 145, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 9 sk., 1 t., p. 23; toliau – Šeštoji direktyva) 13 straipsnio B skirsnio a punktą, kurį jis pakeitė.
- 5 PVM direktyvos 135 straipsnio 1 dalies d ir f punktuose numatytas dviejų rūšių neapmokestinimas:
„d) sandoriai, įskaitant derybas, dėl indėlių ir einamųjų sąskaitų, mokėjimų, pervedimų, skolų, čekių ir kitų apyvartinių dokumentų, išskyrus skolų išieškojimą;
<...>
f) sandoriai, įskaitant derybas dėl akcijų, turtinių teisių bendrovėse ar asociacijose, obligacijų ir kitų vertybinių popierių, išskyrus dokumentus, patvirtinančius nuosavybės teisę į prekes, ir 15 straipsnio 2 dalyje nurodytas teises ar vertybinius popierius, išskyrus sandorius dėl šių dokumentų valdymo ar saugojimo.“

Lenkijos teisė

- 6 Šiai bylai reikšmingos 2004 m. kovo 11 d. Prekių ir paslaugų mokesčio įstatymo (*Ustawa o podatku od towarów i usług*, Dz. U. 2011, Nr. 177, 1054 pozicija, toliau – PVM įstatymas) pagrindinės bylos aplinkybėms galiojusios redakcijos 43 straipsnio 1 dalies 37 punkte nustatyta:

„Nuo mokesčio atleidžiamos draudimo paslaugos, perdraudimo paslaugos ir tarpininkavimo paslaugos teikiant draudimo ir perdraudimo paslaugas, taip pat paslaugos, kurias draudikas teikia pagal draudimo sutartis, sudaromas trečiojo asmens sąskaita, išskyrus teisių, įgytų vykdant draudimo ir perdraudimo sutartis, perleidimą.“

- 7 Pagal šio įstatymo 43 straipsnio 13 dalį:

„Nuo mokesčio taip pat atleidžiamas paslaugos teikimas, jeigu ši paslauga sudaro šio straipsnio 1 dalies 7 punkte ir 37–41 punktuose nurodytos paslaugos dalį, kuri pati sudaro atskirą visumą ir yra būdinga pagal šio straipsnio 1 dalies 7 punktą ir 37–41 punktus nuo mokesčio atleistai paslaugai ir būtina tam, kad būtų galima teikti paslaugą.“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

- 8 *Aspiro*, Varšuvoje įsteigta bendrovė, yra PVM mokėtoja. Ji teikia visas paslaugas, susijusias su žalos reguliavimu draudimo įmonės vardu ir jos naudai pagal su šia įmone sudarytą sutartį. Ji yra atlyginama pagal fiksuotą tarifą atsižvelgiant į konkrečios žalos rūšį.
- 9 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad *Aspiro* nėra nei draudimo įmonė, nei draudimo brokerė, nei draudimo agentė. Svarbu pabrėžti, kad ji nėra atsakinga apdraustiesiems. Pagal šią sutartį ji vykdo 18 sandorių, kai kurie iš jų pavedami užsakomiesiems subrangovams:

- pranešimų apie žalą priėmimas;
- žalos informacinėje sistemoje įregistravimas ir surinktos informacijos atnaujinimas vykdant žalos reguliavimo procedūrą;
- žalos priežasčių ir aplinkybių nustatymas, įskaitant turto ir žalos vietos tikrinimą, dokumentų, reikalingų atsakomybei, patirtai žalai ir kompensacijos sumoms bei kitoms naudos gavėjui išmokėtinoms sumoms nustatyti, parengimas ir veiksmų atlikimas;
- susirašinėjimas su klientu, įskaitant teisinius pranešimus dėl žalą patyrusių ar apdraustų asmenų, ir susirašinėjimas su kitais subjektais, dalyvaujančiais žalos reguliavimo procese;
- žalos bylos tvarkymas iš esmės, surinktų dokumentų analizė ir sprendimo priėmimas iš esmės;
- techninis vertinimas ir galimi papildomi vertinimai žalos, susijusios su transporto priemonėmis, atveju;
- fotografinės medžiagos, įrodančios žalos mastą, rengimas;
- dokumentų, reikalingų žalai deklaruoti, kopijavimas;
- visų dokumentų, reikalingų žalos atlyginimo ar kitų išmokų prašymui pateikti, surinkimas;
- su žala susijusių dokumentų archyavimas;

- informacijos, susijusios su žalos reguliavimu ir jo teisėmis, perdavimas asmeniui, kuris pagal draudimo sutartį yra naudos gavėjas;
 - atgręžtinių reikalavimų procedūrų, išskyrus teismo procesus, vykdymas;
 - su žalos sureguliuavimu susijusių reikalavimų ir skundų nagrinėjimas;
 - bylos medžiagos, susijusios su žala, suteikimas atitinkamam naudos gavėjui;
 - mokėjimo nurodymų parengimas ir atlikimas informacinėje sistemoje;
 - su žalos reguliavimu susijusios korespondencijos išsiuntimas ir gavimas;
 - žalos administravimo ataskaitos parengimas kliento prašymu;
 - visi kiti sandoriai, reikalingi žalai reguliuoti pagal draudimo sutartį, susiję su pirmiau minėtais sandoriais.
- 10 *Aspiro* finansų ministrui pateikė prašymą dėl individualaus mokesčių išaiškinimo siekdama sužinoti, ar taikant PVM įstatymą žalos reguliavimo paslaugos, kurias ji teikia, yra neapmokestinamos.
- 11 *Aspiro* teigimu, jos draudimo bendrovės vardu ir naudai pagal įgaliojimą įvykdyti sandoriai yra draudimo sandoriai, kaip tai suprantama pagal Lenkijos teisę. Jie sudaro atskirą visumą, glaudžiai susijusią su šios draudimo įmonės veikla ir jai būtina, kuria nesiekama atskiros tikslų. *Aspiro* mano, kad šie sandoriai yra vienos sudėtinio pobūdžio paslaugos teikimas, kuris visas turi būti neapmokestinamas.
- 12 2012 m. rugpjūčio 31 d. išaiškiniame finansų ministras tik iš dalies patvirtino *Aspiro* poziciją. Jis nusprendė, kad tik penktoji sandorių kategorija, t. y. žalos bylos medžiagos reguliavimas iš esmės, apimantis reikšmingų dokumentų analizę ir sprendimą dėl žalos padengimo, yra draudimo sandoris. Jis nusprendė, kad visi kiti *Aspiro* atlikti sandoriai yra susiję su žalos reguliavimu, bet nėra draudimo sandoriai. Ministro teigimu, jiems netaikomas neapmokestinimas, nes šie veiksmai yra techninio ir administracinio pobūdžio ir gali būti atliekami vykdant kitą nei draudimo sandoriai veiklą.
- 13 *Aspiro* apskundė šį išaiškinimą *Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie* (Varšuvos vaivadijos administracinis teismas). Šis patenkino skundą ir panaikino išaiškinimą nusprendęs, kad Lenkijos įstatymų leidėjas labiau išplėtė šį neapmokestinimą, nei numatyta PVM direktyvoje, bet nusprendė, kad finansų ministras negalėjo remtis griežtesnėmis šios direktyvos nuostatomis.
- 14 Finansų ministras dėl šio sprendimo pateikė kasacinį skundą.
- 15 Turėdamas abejonių dėl klausimo, ar nuostata, kaip antai PVM įstatymo 43 straipsnio 13 dalis, neteisingai išplėtė PVM direktyvos 135 straipsnio 1 dalies a punkto nuostatas ir ar tokios paslaugos, kaip suteiktos *Aspiro*, gali būti neapmokestintos, *Naczelny Sąd Administracyjny* (Vyriausias administracinis teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar PVM direktyvos 135 straipsnio 1 dalies a punktą reikia aiškinti taip, kad tokioms paslaugoms, kaip nagrinėjamos šioje byloje, kurias draudimo bendrovei draudiko vardu ir naudai teikia trečiasis asmuo, neturintis jokių teisinių santykių su apdraustuoju, taikomas minėtoje nuostatoje nurodytas neapmokestinimas?“

Dėl prejudicinio klausimo

Dėl priimtinumų

- 16 *Aspiro* teigia, kad pagrindinėje byloje iškilo tik nacionalinės teisės aiškinimo problema, todėl ji nesusijusi su Sąjungos teise. Šios bendrovės teigimu, pateiktas klausimas nėra reikšmingas priimant sprendimą byloje ir todėl yra nepriimtinas. *Aspiro* pažymi, kad net jei PVM įstatymo 43 straipsnio 13 dalyje būtų numatytas papildomas neapmokestinimo atvejis, nenumatytas PVM direktyvos 135 straipsnio 1 dalies a punkte, nacionalinės institucijos asmeniui neturėtų taikyti griežtesnių šios direktyvos nuostatų.
- 17 Šiuo klausimu primintina, kad vykstant SESV 267 straipsnyje numatytam Teisingumo Teismo ir nacionalinių teismų bendradarbiavimui tik bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas, atsakingas už sprendimo priėmimą, atsižvelgdamas į konkrečios bylos aplinkybes, turi įvertinti, ar reikia pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą, kad galėtų priimti savo sprendimą, ir kokia Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarba. Todėl, kai pateikti klausimai yra susiję su Sąjungos teisės išaiškinimu, Teisingumo Teismas iš esmės privalo priimti sprendimą. Nacionalinio teismo pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą Teisingumo Teismas gali atmesti, tik jei akivaizdu, jog prašymas išaiškinti Sąjungos teisę visiškai nesusijęs su pagrindinės bylos faktais ar dalyku, kai problema hipotetinė arba kai Teisingumo Teismui nežinomos faktinės aplinkybės ar teisiniai pagrindai, būtini, kad jis galėtų naudingai atsakyti į jam pateiktus klausimus (sprendimų *PreussenElektra*, C-379/98, EU:C:2001:160, 38 ir 39 punktai ir *Melki ir Abdeli*, C-188/10 ir C-189/10, EU:C:2010:363, 27 punktas).
- 18 Šiuo atveju primintina, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas tiek, kiek įmanoma, nacionalinę teisę turi aiškinti atsižvelgdamas į Sąjungos teisę (žr., be kita ko, Sprendimo *Pfeiffer ir kt.*, C-397/01–C-403/01, EU:C:2004:584, 113 punktą) ir šiuo atveju į PVM direktyvą. Kadangi šis teismas klausia dėl nacionalinės nuostatos, kurios nauda nurodyta pagrindinėje byloje ir kuri perkelia PVM direktyvą, taikymo srities, nėra akivaizdu, kad Teisingumo Teismo pateiktas klausimas dėl šios direktyvos išaiškinimo nėra reikšmingas šiai bylai išspręsti.
- 19 Taigi prejudicinis klausimas yra priimtinas.

Dėl esmės

- 20 Pirmiausia primintina, kad formuluotės, vartojamos PVM direktyvos 135 straipsnio 1 dalyje nurodytiems neapmokestinimo atvejams apibrėžti, turi būti aiškinamos siaurai, nes šie neapmokestinimo atvejai yra bendro principo, pagal kurį PVM taikomas kiekvienam apmokestinamojo asmens už atlygį atliekamam paslaugų teikimui, išimtis (žr. Sprendimo *BGŻ Leasing* C-224/11, EU:C:2013:15, 56 punktą).
- 21 Siekiant atsakyti į pateiktą klausimą reikia išnagrinėti, ar žalos reguliavimo veikla, kurią vykdo *Aspiro*, yra „draudimo sandoriai“, ar tai yra „su jais susijusios paslaugos, kurias teikia draudimo brokeriai ir draudimo agentai“, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvos 135 straipsnio 1 dalies a punktą.
- 22 Pirmiausia, kalbant apie draudimo sandorius, reikia priminti, kad draudimo sandoriui paprastai būdinga tai, jog draudikas, gavęs draudimo įmoką, išpareigoja įvykus draudžiamajam įvykiui išmokėti draudėjui išmoką, sutartą sudarant sutartį (Sprendimo *CPP*, C-349/96, EU:C:1999:93, 17 punktas ir Sprendimo *Taksatorringen*, C-8/01, EU:C:2003:621, 39 punktas).
- 23 Teisingumo Teismas pažymėjo, kad sąvoka „draudimo sandoriai“ ne tik apima paties draudiko įvykdytus sandorius, bet ir yra iš esmės pakankamai plati, kad apimtų draudimo apsaugą, suteikiamą apmokestinamojo asmens, kuris pats nėra draudikas, bet kolektyvinio draudimo atveju suteikia savo

klientams tokią apsaugą naudodamasis draudiko, prisiimančio draudžiamą riziką, paslaugomis. Be to, dėl draudimo sandorių pobūdžio egzistuoja sutartinis ryšys tarp draudimo paslaugos teikėjo ir asmens, kurio riziką draudimas dengia, t. y. apdraustojo (žr. Sprendimo *Taksatorringen*, C-8/01, EU:C:2003:621, 40 ir 41 punktas).

- 24 Tačiau šiuo atveju toks paslaugų teikėjas kaip *Aspiro* pats nėra įsipareigojęs apdraustajam užtikrinti rizikos padengimą ir su apdraustuoju neturi sutartinių santykių.
- 25 Todėl, nors žalos reguliavimo paslaugos, nagrinėjamos pagrindinėje byloje, kurias aprašo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, sudaro esminį draudimo sandorio elementą tiek, kiek jis šiuo atveju apima atsakomybės ir žalos sumos nustatymą bei sprendimą apdraustajam sumokėti kompensaciją arba jos nesumokėti, reikia konstatuoti, kad ši paslauga, beje, suteikta draudikui, nėra draudimo sandoris, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvos 135 straipsnio 1 dalies a punktą.
- 26 Be to, ši išvada patvirtina būtinybę, kaip priminta šio sprendimo 20 punkte, kad nuo bendros PVM sistemos leidžiančias nukrypti nuostatas reikia aiškinti griežtai.
- 27 Šios išvados nepaneigia *Aspiro* ir Lenkijos vyriausybės argumentas, pagal kurį draudimo sandorių vertinimą PVM tikslais reikia prilyginti finansinių paslaugų vertinimui. Šios bendrovės ir šios vyriausybės teigimu, kadangi žalos sureguliuavimo paslaugos yra esminis draudimo sandorių elementas, sudarantis atskirą visumą, kaip ir finansinių paslaugų atveju reikia taikyti neapmokestinimą, numatytą PVM direktyvos 135 straipsnio 1 dalies a punkte. Šią analizę patvirtina pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, iš dalies pakeičiančios Direktyvą 2006/112, kiek tai susiję su draudimo ir finansinėmis paslaugomis [COM(2007) 747 *final*], 2007 m. lapkričio 28 d. pateiktas Komisijos.
- 28 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas sprendime, susijusiame su finansų įstaigomis, aiškiai nusprendė, kad jei suteiktos paslaugos, vertinamos bendrai, šiuo atveju tam tikros IT paslaugos, sudaro atskirą visumą ir atlieka specialias ir esmines finansinių paslaugų funkcijas, aprašytas PVM direktyvos 135 straipsnio 1 dalies d ir f punktuose, joms taikomas šioje nuostatoje numatytas neapmokestinimas (šiuo klausimu žr. Sprendimo SDC, C-2/95, EU:C:1997:278, 66 punktą).
- 29 Tačiau Teisingumo Teismas nusprendė, kad analogijai su finansinėmis paslaugomis negali būti pritarta draudimo sandorių srityje, pabrėždamas Šeštosios direktyvos 135 straipsnio 1 dalies a punkto, kuriame numatyti tik draudimo sandoriai tiesiogine prasme, ir šios direktyvos 135 straipsnio 1 dalies d ir f punktų, kuriuose numatytos atitinkamos bankinės operacijos, formuluočių skirtumą (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Taksatorringen*, C-8/01, EU:C:2003:621, 43 punktą).
- 30 Be to, pasiūlymas dėl šio sprendimo 27 punkte nurodytos direktyvos, kurio nepriėmė Taryba, bet kuriuo atveju nėra reikšmingas aiškinant galiojančią teisę ir todėl negali pateisinti PVM direktyvos 135 straipsnio 1 dalies a punkto aiškinimo, pagrįsto pagal analogiją šios direktyvos 135 straipsnio 1 dalies d ir f punktų aiškinimu.
- 31 Be to, reikia konstatuoti, kad mokesčių neutralumo principas neleidžia suabejoti šio sprendimo 25 punkte padaryta išvada. Kaip pažymėjo generalinė advokatė savo išvados 28 punkte, šis principas neleidžia išplėsti neapmokestinimo taikymo srities, nesant tuo tikslu aiškiai suformuluotos nuostatos. Iš tiesų, minėtas principas yra ne pirminės teisės norma, kurioje gali būti nustatytas neapmokestinimo teisėtumas, o aiškinimo principas, kuris turi būti taikomas kartu su principu, pagal kurį neapmokestinimas aiškinamas siaurai (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Deutsche Bank*, C-44/11, EU:C:2012:484, 45 punktą).
- 32 Antra, reikia išnagrinėti, klausimą, ar pagrindinėje byloje nagrinėjamas paslaugų teikimas yra ir „su [draudimo sandoriais] susijusios paslaugos, kurias teikia draudimo brokeriai ir draudimo agentai“, todėl gali būti neapmokestinamas.

- 33 Viena vertus, kalbant apie sąvoką „su [draudimo sandoriais] susijusios paslaugos“, reikia nuspręsti, kad, kaip teigė generalinė advokatė išvados 31 punkte, sąvoka „susijusios“ yra pakankamai plati ir iš principo gali apimti įvairias gretutines paslaugas, kurios susijusios su draudimo sandorių įvykdymu ir, be kita ko, žalos reguliavimą, kuris yra viena iš esminių šių sandorių dalių.
- 34 Kita vertus, kiek tai susiję su sąlyga, pagal kurią atitinkamos paslaugos turi būti paslaugos, „kurias teikia draudimo brokeriai ir draudimo agentai“, pakanka patikrinti, ar paslaugų teikėjo, kaip antai *Aspiro*, veikla, kurią sudaro žalos reguliavimas draudimo įmonės vardu ir naudai, gali būti laikoma vykdoma tokių draudimo brokerių ar draudimo agentų.
- 35 Aplinkybė, kad pagal prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo aprašytas faktines aplinkybes *Aspiro* neturi draudimo brokerio ar draudimo agento statuso, nėra esminė. Iš tiesų, formalus šios bendrovės statuso nepakanka siekiant nustatyti, ar jos veikla patenka į neapmokestinimo taikymo sritį.
- 36 Kaip yra nusprendęs Teisingumo Teismas, reikia išnagrinėti patį veiklos turinį (šiuo klausimu žr. sprendimų *Arthur Andersen*, C-472/03, EU:C:2005:135, 32 punktą; *Abbey National*, C-169/04, EU:C:2006:289, 66 punktą ir *J.C.M. Beheer*, C-124/07, EU:C:2008:196, 17 punktą).
- 37 Atliekant šį nagrinėjimą reikalingos dvi sąlygos. Pirma, paslaugos teikėjas turi turėti santykius su draudiku ir apdraustuoju (Sprendimo *Taksatorringen*, C-8/01, EU:C:2003:621, 44 punktas). Šis santykis gali būti tik netiesioginis, jei teikėjas yra draudimo brokerio ar draudimo agento subrangovas (šiuo klausimu žr. Sprendimo *J.C.M. Beheer*, C-124/07, EU:C:2008:196, 29 punktą). Antra, jo veikla turi apimti esminius draudimo tarpininko veiklos aspektus, kaip antai klientų paiešką ir santykių tarp jų ir draudiko užmezgimą siekiant sudaryti draudimo sutartį (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Arthur Andersen*, C-472/03, EU:C:2005:135, 33 ir 36 punktai).
- 38 Pirmąją iš šių sąlygų įvykdė teikėjas, kaip antai *Aspiro*. Iš tiesų ji turi tiesioginį ryšį su draudimo įmone, nes vykdo veiklą jos vardu ir naudai, ir turi netiesioginį ryšį su apdraustuoju vertindama ir administruodama žalą.
- 39 Tačiau dėl antros iš šių sąlygų, susijusios ir su paslaugomis, suteiktomis draudimo brokerių, draudimo agentų ar jų subrangovų, reikia pasakyti, kad jos turi apimti esminius draudimo brokerių ar draudimo agentų veiklos aspektus, kuriuos sudaro klientų paieška ir santykių tarp jų ir draudiko užmezgimas siekiant sudaryti draudimo sutartį (be kita ko, žr. sprendimų *Taksatorringen*, C-8/01, EU:C:2003:621, 45 punktą; *Arthur Andersen*, C-472/03, EU:C:2005:135, 36 punktą ir *J.C.M. Beheer*, C-124/07, EU:C:2008:196, 18 punktą). Dėl subrangovų pažymėtina, jog svarbu, kad jie dalyvautų sudarant draudimo sutartis (šiuo klausimu žr. Sprendimo *J.C.M. Beheer*, C-124/07, EU:C:2008:196, 9 ir 18 punktus).
- 40 Žalos reguliavimo draudiko vardu ir naudai veikla, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, visiškai nesusijusi su potencialių klientų paieška ir santykių tarp jų ir draudiko užmezgimu siekiant sudaryti draudimo sutartis.
- 41 Todėl tokios veiklos neapima „paslaugos, kurias teikia draudimo brokeriai ir draudimo agentai“ sąvoka pagal PVM direktyvos 135 straipsnio 1 dalies a punktą.
- 42 Kaip ir paslaugas, nagrinėtas byloje, kurioje buvo priimtas sprendimas *Arthur Andersen* (C-472/03, EU:C:2005:135), žalos reguliavimo paslaugas, suteiktas teikėjo, kaip antai *Aspiro*, reikia analizuoti ne kaip paslaugas, suteiktas draudimo tarpininko, bet kaip draudimo įmonių vykdomos veiklos pasidalijimą (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Arthur Andersen*, C-472/03, EU:C:2005:135, 38 punktą).

- 43 Šiomis aplinkybėmis nebūtina, kaip tai daro Jungtinės Karalystės vyriausybė, remtis sąvoka „draudimo tarpininkavimas“, esančia 2002 m. gruodžio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/92/EB dėl draudimo tarpininkavimo (OL L 9, 2003, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 4 t., p. 330) 2 straipsnio 3 punkte, nei draudimo brokerių ir draudimo agentų veiklos sąvokomis, kurios minimos 1976 m. gruodžio 13 d. Tarybos direktyvos 77/92/EEB dėl priemonių, padedančių veiksmingai naudotis įsisteigimo laisve ir laisve teikti paslaugas draudimo agentų ir brokerių veiklos (ISIC *ex* 630 grupė) srityje, ypač dėl pereinamųjų šios veiklos priemonių (OL L 26, 1977, p. 14; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 1 t., p. 46), kurią pakeitė Direktyva 2002/92, 2 straipsnio 1 dalyje. Kaip išvados 46 punkte teigia generalinė advokatė, šiomis direktyvomis siekiama skatinti laisvą atitinkamų paslaugų teikimą Sąjungoje, siekiant kito nei PVM direktyvos tikslo. Todėl šios sąvokos neturi būti vartojamos taip, kaip jos vartojamos atsižvelgiant į PVM direktyvą, nustatant PVM neapmokestinamų sandorių taikymo sritį.
- 44 Iš to matyti, kad sandoriai, kuriuos sudaro žalos reguliavimo perdavimas trečiajam asmeniui, jei tai nesusiję su klientų paieška ir santykių tarp jų ir draudimo bendrovės užmezgimu siekiant sudaryti draudimo sutartį, neatleidžiami nuo PVM.
- 45 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad į pateiktą klausimą reikia atsakyti taip: PVM direktyvos 135 straipsnio 1 dalies a punktą reikia aiškinti taip, kad tokioms žalos reguliavimo paslaugoms, kaip nagrinėjamos šioje byloje, kurias draudimo bendrovės vardu ir naudai teikia trečiasis asmuo, netaikomas minėtoje nuostatoje numatytas neapmokestinimas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 46 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 135 straipsnio 1 dalies a punktą reikia aiškinti taip, kad tokioms žalos reguliavimo paslaugoms, kaip nagrinėjamos šioje byloje, kurias draudimo bendrovės vardu ir naudai teikia trečiasis asmuo, netaikomas minėtoje nuostatoje numatytas neapmokestinimas.

Parašai.